

Ulf Norberg, Tolk- och översättarinstitutet, Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet

Abstract för workshopen ”Översättningsforskning – paradig, teorier och praktiker” på Svenskans beskrivning 34, Lund.

Skrivtolkning vs. direkttextning – vad kännetecknar olika former av simultan intralingval översättning inom svenskan?

Skrivtolkning för vuxendöva och textning av direktsända tv-program såsom t.ex. SVT:s *Debatt* har många beröringspunkter med varandra. Båda utgör former av simultan intralingval översättning inom svenska språket, från talat till skrivet språk. Ofta utförs de med samma tangentbord, det s.k. veyboard. Men skillnaderna är också avsevärda: Medan skrivtolkning ofta sker för en enskild person (i ett för denne inte sällan mycket viktigt sammanhang, t.ex. läkarbesök), så är målgruppen för direkttextning av tv-program enormt bred; utöver alla grupper med hörselnedsättning (barndomsdöva, vuxendöva, hörselskadade) finns här också invandrare och andra som kan ha svårighet att uppfatta talad svenska – dessutom har undersökningar visat att ca 25% av den hörande befolkningen använder tevens textningsfunktion. Vad får dessa skillnader i målgrupp mellan en person (vars läskapacitet tolken ibland känner väl) och en stor del av befolkningen, för funktionella återverkningar på den svenska som produceras i dessa båda sammanhang?

I det här föredraget ska ett antal skillnader mellan skrivtolkat och direkttextat material diskuteras, med fokus på segmentering, ortografi, talspråksmarkörer och komprimering. Diskussionen avser anknyta till workshoppens huvudtema i det att även relationen intralingval – interlingval översättning tas upp till diskussion.